

Vår dato 22.10.2026

# Høringsinnspill fra Offshore Norge til Omstillingskommisjonen

## Innledning

Offshore Norge takker for muligheten til å gi innspill til Omstillingskommisjonens arbeid. Vi deler kommisjonens utgangspunkt: aktiviteten på norsk sokkel vil avta over tid, og resten av norsk økonomi må rustes for at bidraget fra petroleumsvirksomheten blir mindre. Det er en stor og viktig oppgave, og vi bidrar gjerne med kunnskap, data og analyser underveis.

Vårt hovedbudskap er at omstillingen lykkes best når den skjer gradvis og i takt med at nye næringer vokser fram. En politisk forsert nedbygging av lønnsom olje- og gassproduksjon, gjennom for eksempel letebegrensinger, skatteendringer eller andre innstramminger i næringens rammevilkår, vil gjøre omstillingen mer krevende, ikke enklere.

Slik mandatet beskriver skal kommisjonen legge Perspektivmeldingens anslag for olje- og gassproduksjonen til grunn og ikke gi anbefalinger til alternative nedtrappingsforløp for sokkelen. Perspektivmeldingens anslag bygger på Søkeldirektoratets forventingsbane for produksjonsutviklingen på norsk sokkel og forutsetter betydelig leteaktivitet og investeringer på norsk sokkel i tiår fremover. Dette må ligge til grunn for kommisjonens arbeid.

Offshore Norge oppfordrer kommisjonen til å komme med anbefalinger som

1. **Styrker vilkårene for de nye havnæringene.** Forutsigbare og konkurransedyktige rammer for havvind, CO<sub>2</sub>-lagring og havbunnsmineraler er et viktig bidrag til omstilling.
2. **Ivaretar kompetanse og leverandørindustri i overgangen.** Anbefalinger bør legge til rette for at kompetanse og industri kan flyttes over til nye næringer, ikke at den forsvinner før de nye næringene er etablert.

3. **Sikrer at alle samfunnsøkonomisk lønnsomme olje og gassressurser på norsk sokkel realiseres.** Dette vil gi en markedsstyrt, forutsigbar og gradvis nedtrapping av aktiviteten på sokkelen som legger grunnlaget for arbeidsplasser i hele landet og inntekter til felleskapet i en tid hvor offentlige utgifter forventes å øke, samt viktig energileveranser til Europa i en usikker tid.

### Overordnet innspill

Mandatet er tydelig på at kommisjonen skal utarbeide en strategi for å gjøre norsk økonomi bedre rustet, «særlig i lys av at produksjonen av olje og gass på sikt vil avta». Arbeidet skal ta høyde for Perspektivmeldingens anslag for produksjonen og legge rammeverket for finans- og pengepolitikken til grunn. Temaet for kommisjonens arbeid er altså omstillingsevnen i resten av økonomien.

Regjeringen har varslet en petroleumsmelding som etter planen legges fram i januar 2027 og behandles av Stortinget våren 2027, før kommisjonen leverer sin rapport.

Petroleumsmeldingen er den riktige arenaen for de store linjene i petroleumspolitikken, som leting, arealtilgang og rammevilkår.

I tråd med mandatet mener Offshore Norge Omstillingskommisjonen særlig kan bidra til å belyse produktivitetsutfordringer, bedre utnyttelse av arbeidskraft og energi, og vilkår for at nye næringer kan vokse.

### Petroleumsnæringens betydning for norsk økonomi

Petroleumsnæringen er Norges største næring målt i verdiskaping, statlige inntekter, investeringer og eksportverdi. Aktiviteten på sokkelen skaper arbeidsplasser og ringvirkninger langs hele kysten, og inntektene er en bærebjelke i finansieringen av velferden.

Totalt bidrar olje- og gassvirksomheten i dag til over 200 000 arbeidsplasser i Norge. Om lag 26 600 er ansatt direkte i olje- og gasselskapene, mens selskapenes innkjøp av varer og tjenester gir grunnlag for rundt 155 000 årsverk. Ytterligere om lag 30 000 årsverk er knyttet til leverandørindustriens eksport. Arbeidsplassene finnes over hele landet. Flest sysselsatte finner vi i kystkommunene i Rogaland, Vestland og Møre og Romsdal. I Nord-Norge la næringen grunnlag for 8 000 årsverk i 2024, fordelt på ansatte i olje- og gasselskapene, leverandørindustrien og underleverandører<sup>1</sup>.

---

<sup>1</sup> [Ringvirkninger - Offshore Norge](#)

Leverandørindustrien omsetter for mer enn 600 milliarder kroner<sup>2</sup> og er tett integrert i lokalsamfunn over hele landet. Når aktiviteten på sokkelen går ned, merkes det først og hardest i leverandørindustrien. En politikk som svekker leverandørenes forutsigbarhet og markedsgrunnlag, rammer derfor lokalsamfunnene direkte.

Aktiviteten har også en sikkerhetspolitisk side. Olje- og gassvirksomheten opprettholder bosetting og kompetansemiljøer i strategisk viktige områder, særlig i nord. Samtidig understøtter energiinfrastrukturen overvåking, kontroll, beredskap og tilstedeværelse i nordområdene. Offshoreinstallasjoner, rørledninger, terminaler og logistikknutepunkter bidrar med avanserte overvåkingssystemer, maritim situasjonsforståelse og tett samarbeid med offentlige myndigheter og Forsvaret. Norske olje- og gasselskaper opererer i tett samarbeid med nasjonale og lokale myndigheter og er integrert i totalforsvars- og beredskapsstrukturer, både på land og til havs. Slike miljøer er viktig å ivareta, spesielt i lys av den mest alvorlige sikkerhetspolitiske situasjonen i Europa siden den kalde krigen.

Gjennom en marginal skattesats på 78 prosent og statlig eierskap i Equinor og SDØE tilfaller nærmere 90 prosent av overskuddet som genereres i petroleumsvirksomheten på sokkelen fellesskapet. Statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten er anslått til 671 milliarder kroner i 2026 og 568 milliarder kroner i 2027. Inntektene overføres til Statens pensjonsfond utland (SPU), og handlingsregelen skjermer velferdstjenestene mot svingninger i petroleumsinntektene fra år til år.

Likevel står offentlige finanser overfor store utfordringer på lengre sikt. Framover forventes en betydelig endring i befolkningssammensetningen i Norge. Store fødselskull etter andre verdenskrig, kombinert med høyere forventet levealder, gjør at befolkningsveksten nesten utelukkende er forventet å skje i de eldre aldersgruppene. Det vil legge press på offentlige finanser, og Finansdepartementet advarer om at statens utgifter vil vokse vesentlig raskere enn inntektene utover 2030-tallet, blant annet som følge av at petroleumsinntektene avtar<sup>3</sup>.

I et slikt bilde er det fornuftig å realisere alle lønnsomme ressurser på sokkelen. Mindre overføringer til SPU vil øke inndekningsbehovet og legge ytterligere press på velferdstilbudet. Svært høye avkastningskrav og kort tilbakebetalingstid for prosjekter på hele norsk sokkel medfører at prosjekter er robuste mot endrende markedsforhold lenger frem i tid. Dette var også konklusjonen i Klimariskikoutvalgets rapport fra 2018<sup>4</sup>. For et utvalg prosjekter besluttet de siste fem årene viser oppdaterte tall fra operatørene på norsk sokkel

---

<sup>2</sup> [utredning-energineringen-2024-10122025.pdf](#)

<sup>3</sup> [Meld. St. 31 \(2023–2024\)](#)

<sup>4</sup> [NOU 2018: 17 - regjeringen.no](#)

nedbetalingstider før skatt på 2-3 år for selvstendige utbyggingsprosjekter og under ett år for subsea prosjekter.

Olje- og gassnæringen tar selv klimaansvar. Næringen har mål om å kutte utslippene fra produksjonen med 40 prosent innen 2030 sammenlignet med 2005, og til nær null i 2050, og gjør årlig opp status for framdriften. KonKrafts statusrapport for 2026 viser at 2030-målet er innen rekkevidde dersom planlagte tiltak realiseres<sup>5</sup>. Næringen arbeider også systematisk med å kutte utslipp fra maritim aktivitet offshore.

### Nedgangen kommer uansett

Alle framskrivinger viser at produksjonen på norsk sokkel vil falle mot 2050.

Perspektivmeldingen, som mandatet viser til, anslår et fall på 64 prosent fram mot 2050 og 75 prosent fram mot 2060. Det er i tråd med Sokkeldirektoratets mulighetsbilde "basis". Sokkeldirektoratets to øvrige mulighetsbilder viser et fall i produksjon på hhv. 34 og 93 prosent mot 2050.

Perspektivmeldingen anslår at sysselsettingen i petroleumsvirksomheten og leverandørindustrien faller med om lag 35 000 personer fra 2024 til 2030, og med ytterligere vel 70 000 fram mot 2060.

En politisk bestemt, forsert nedtrapping har en tydelig kostnad. SSB finner svakere vekst i reallønn, verdiskaping og samlet forbruk når petroleumsnæringen bygges ned raskere enn i referansebanen. For eksempel som følge av letebegrensninger eller skatteendringer som påvirker lønnsomheten av investeringer på sokkelen. Verdien av Statens pensjonsfond utland kan bli om lag 8 000 milliarder kroner lavere i 2050 enn om produksjonen følger Sokkeldirektoratets basisbilde<sup>6</sup>. Menons analyse for KonKraft viser at om lag 13 000 arbeidsplasser vil gå tapt raskt ved en politisk bestemt letestans<sup>7</sup>.

Kostnaden for norsk økonomi blir større jo raskere og brattere utfasingen er. Samtidig er det ikke dokumentert en klar gevinst som oppveier dette i form av for eksempel reduserte globale utslipp. Norsk oljeproduksjon er redusert med 42 prosent siden 2000, mens den globale etterspørselen i samme periode har økt fra 77 til 103 millioner fat per dag.

Mandatet ber kommisjonen ta høyde for Perspektivmeldingens anslag for produksjonsutviklingen på norsk sokkel, og det er dette som må legges til grunn for

---

<sup>5</sup> [Konkrafts statusrapport 2026 - Offshore Norge](#)

<sup>6</sup> [Utfordringer for lønnsdannelsen og norsk økonomi – SSB](#)

<sup>7</sup> [menon-publikasjon-9-2025-endelig-oppdateret---ahe.pdf](#)

kommisjonens arbeid. Alternative, politisk bestemte nedtrappingsforløp ligger utenfor mandatet.

## Energisikkerhet, geopolittikk og globale utslipp

Norge har gått fra å være en viktig til å bli en avgjørende energileverandør for Europa. Norge er i dag EUs største leverandør av både olje og gass, og om lag 95 prosent av norsk gass går i rør til EU og Storbritannia. Etter Russlands invasjon av Ukraina har norsk rørgass, sammen med LNG fra USA, vært helt avgjørende for å erstatte bortfallet av russisk gass. Energimarkedene og den sikkerhetspolitiske situasjonen har endret seg dramatisk de siste årene. Stengingen av Hormuzstredet, som IEA har omtalt som den største trusselen mot global energisikkerhet noensinne, har gitt Europa sitt andre store tilbudssidesjokk på få år, med svært negative følger for næringsliv og husholdninger. Det viser hvor viktig politisk stabilitet er for verdens energileveranser.

Europa vil trenge mer olje og gass enn Norge kan produsere. Selv om EU og Storbritannia når sine klimamål, vil importbehovet for olje og gass frem mot 2050 overstige norsk produksjon, også i Sjøkeldirektoratets høye mulighetsbilde<sup>8</sup>. Mandatet ber kommisjonen hensynta EUs klimamål. Basert på EUs egne analyser er Offshore Norges vurdering at norske volumer har et marked også i en slik utvikling.

Alternativene er leverandører med høyere utslipp og større politisk risiko. Rystad Energy anslår at utslippene fra produksjon og transport av norsk olje og gass er om lag fem ganger lavere enn snittet for landene som leverer til Europa. For gass er utslippene rundt en tidel av LNG fra USA<sup>9</sup>. Flere analyser viser at globale utslipp kan øke dersom norsk produksjon erstattes av andre tilbydere eller energikilder med høyere utslipp<sup>10</sup>.

Om lag halvparten av EUs gassimport og oljeimport kommer i dag fra autoritære regimer som Russland, Algerie, Qatar, Aserbajdsjan, Libya, Nigeria, Kazakhstan, Irak og Saudi Arabia. Dette er land som gjennomgående scorer dårlig når det gjelder menneskerettigheter, politisk stabilitet og institusjonell kvalitet. Kun 35% av gassimporten og 21% av oljeimporten kommer fra fullverdige demokratier<sup>11</sup>.

Det å være tett knyttet til slike regimer utgjør en risiko med tanke på forsyningssikkerhet og potensiale for energipolitisk utpressing. Fortsatt import fra slike stater medfører også betydelig monetære overføringer og indirekte støtte til regimer med et verdigrunnlag som

---

<sup>8</sup> [Ny KonKraft-rapport: Europa trenger norsk olje og gass frem mot 2050 - Konkraft](#)

<sup>9</sup> [Ny KonKraft-rapport: Europa trenger norsk olje og gass frem mot 2050 - Konkraft](#)

<sup>10</sup> [netto-klimagassutslipp-fra-okt-olje-og-gassproduksjon-pa-norsk-sokkel\\_hovedrapport.pdf](#)

<sup>11</sup> [Europas kvadrilemma – Energisikkerhet i en ny tid - Offshore Norge](#)

står i sterk kontrast til EU og andre vestlige demokratier. Bare siden Russlands fullskala invasjon av Ukraina i februar 2022 har EU land importert russisk olje og gass for nærmere 240 milliarder euro<sup>12</sup>.

Av hensyn til både konkurransekraft, klima, forsyningssikkerhet og geopolitisk stabilitet bør EU ha en klar interesse av at en størst mulig del av olje- og gassimporten kommer fra land som deler EUs grunnleggende verdier og sikkerhetspolitiske interesser. En letestans på norsk sokkel vil ikke fjerne Europas eller verdens etterspørsel etter olje og gass, men vil over tid kunne flytte produksjon og markedsandeler til andre land. Når 86% av verdens gassreserver og 82% av oljereservene finnes i autoritære regimer, handler norsk energipolitikk derfor også om europeisk energi- og forsyningssikkerhet.

Et brått bortfall av norske olje og gassleveranser vil gi høyere energipriser, svekke europeisk industri og eksponere Europa for nye avhengigheter og sårbarheter. Dette bør inngå i kommisjonens vurdering av risiko og konsekvenser.

### Nye havnæringer bygger på olje- og gasskompetansen

De nye havnæringene er en viktig del av omstillingen, men de vokser ikke fram av seg selv, og de trenger kompetansen fra leverandørindustrien olje og gass har bygget opp. Ifølge NORCE jobber nesten 40 000 personer i virksomheter som har aktivitet innen både olje og gass og nye næringer. En forsert nedtrapping før nye næringer har fått fotfeste kan føre til at vi mister kompetansemiljøer og leverandørbedrifter som ikke raskt kan bygges opp igjen.

### Havvind

Med dagens manglende tempo i kraftutbyggingen på land og treg infrastrukturutvikling, risikerer Norge en langt strammere kraftbalanse og til og med kraftunderskudd allerede tidlig på 2030-tallet. Havvind er en av få teknologier som kan levere store fornybare kraftvolumer i industriell skala, og som samtidig bygger videre på kompetansen Norge allerede har utviklet gjennom flere tiår på sokkelen. Derfor bør havvind ses både som et krafttiltak, et klimatiltak og som en industriell omstillingsmulighet. Særlig for leverandørindustrien kan havvind bidra til å opprettholde aktivitet, arbeidsplasser og kompetansemiljøer som det vil bli krevende å bygge opp igjen dersom de først forsvinner.

Særlig innen flytende havvind har Norge gode forutsetninger for å ta en ledende posisjon. Det skyldes kombinasjonen av krevende offshoreerfaring, sterke maritime miljøer,

---

<sup>12</sup> [Russia Fossil Tracker – Payments to Russia for fossil fuels since 24 February 2022](#)

verdensledende leverandørindustri og nærhet til store havområder med gode vindressurser. Men slike fortrinn blir ikke automatisk til ny industri. De må utvikles gjennom konkrete prosjekter, et hjemmemarked som gir læring og referanser, og rammevilkår som gjør det mulig å investere.

Havvind trenger derfor attraktive og forutsigbare rammevilkår for å lykkes. Det innebærer blant annet planmessige utlysninger, avklarte nettløsninger og raskere konsesjonsprosesser. Uten tempo og forutsigbarhet risikerer Norge å miste en industriell mulighet til land som allerede bygger posisjoner i markedet. Med riktige rammevilkår kan kompetansen fra petroleumsnæringen bli et konkurransefortrinn i utviklingen av framtidens havindustri.

## CO<sub>2</sub>-lagring

Potensialet for CO<sub>2</sub>-lagring på norsk sokkel er svært stort, og tildelte letetillatelser har potensial for å lagre over 60 millioner tonn CO<sub>2</sub> per år i 2035. Det er olje- og gasselskapene som driver utviklingen, med samme kompetanse og teknologi som i petroleumsvirksomheten. CO<sub>2</sub>-lagring er imidlertid ikke lønnsomt på nær og mellomlang sikt uten offentlige støtteordninger, og prosjektene er avhengig av å kunne trekke på ressurser i olje- og gassvirksomheten i selskapet for å modne frem prosjektene. Uten tilgang til disse ressursene ville prosjektene måtte bygge mye større prosjektorganisasjoner eller basere seg på innleide konsulenter i større grad. Dette vil fordyre og trolig bremse utviklingen.

Det er også et potensial for å benytte uttømte felt (ferdig produserte felt) til CO<sub>2</sub>-lagring. Dette betinger normalt at overgangen til CO<sub>2</sub>-lagring ledes av rettighetshaverne til utvinningslisensen for petroleum. Dette skyldes at lønnsomheten til CO<sub>2</sub>-lagringen påvirkes av tilgang til eksisterende infrastruktur og brønner, og mulige synergier med videre petroleumsproduksjon i andre deler av feltet. En viktig faktor er også at CO<sub>2</sub>-lagringen muliggjør utsatt dekommisjonering av brønner og infrastruktur. En tidlig nedstenging av petroleumsproduksjonen eller rammevilkår som endrer lønnsomhet for tilknyttede funn vil derfor kunne påvirke vesentlig negativt lønnsomhetsvurderinger for CO<sub>2</sub>-lagring i slike felt.

## Havbunnsmineraler

Metaller er en forutsetning for energiomstillingen. Elektrifisering og utbygging av fornybar energi krever betydelig større mengder metaller enn dagens fossile energisystem. Jo høyere klimaambisjon, desto større behov.

Norsk kontinentalsokkel inneholder 17 av 22 av metallene på EUs liste over strategiske råvarer, og kan dermed bidra til økt forsyningssikkerhet for Europa.

Ressurspotensialet på norsk kontinentalsokkel er betydelig. Funn som Deep Insight, Grøntua og Gygra viser kobberkonsentrasjoner som er mange ganger høyere enn landbaserte forekomster. Dette gir mulighet for en lønnsom industri med lavere energibruk, miljø- og klimaavtrykk enn dagens gruveprosjekter på land.

Havbunnsmineraler gir betydelige muligheter for kompetanse- og teknologioverføring fra offshore- og maritim virksomhet. Det er potensial for å skape flere tusen arbeidsplasser innen kartlegging, undersøkelser, og på sikt mulig utvinning, transport, prosessering og videreforedling.

Norge har ressursene, forvaltningen, kompetansen og teknologien som skal til. Vi har derfor en unik mulighet til å ta en ledende posisjon gjennom en trinnvis utvikling av en lønnsom og ansvarlig havbunnsmineralnæring.

Havbunnsmineraler representerer en tredelt mulighet:

1. Omstilling av norsk petroleumsnæring.
2. Reduserer energibruk, miljø- og klimaavtrykk fra gruvedrift.
3. Forsyningssikkerhet av kritiske metaller til energiomstillingen.

## Avslutning

Olje- og gassnæringen vil bli en mindre del av norsk økonomi på sikt, men Norge er tjent med at overgangen skjer gradvis og i takt med en naturlig nedgang i produksjonen på norsk sokkel. En forsert nedbygging vil svekke norsk økonomi og legge ytterligere press på offentlige finanser, i tillegg til å kunne øke globale utslipp og gjøre Europa mer sårbart på energifeltet. Norge har et særlig ansvar overfor våre europeiske naboer i dagens energi- og geopolitiske situasjon, og det bør kommisjonen ta i betraktning.

Olje- og gassnæringen har også en ambisjon om å bidra til å skape en fremtidsrettet energinæring på norsk sokkel, som inkluderer havvind, CO2-lagring og havbunnsmineraler. Det legger grunnlaget for videre verdiskaping og arbeidsplasser i en næring med høy kompetanse og teknologikraft, i tillegg til store utslippskutt i Norge og i Europa.

Offshore Norge bidrar gjerne med data, analyser og innspill i kommisjonens videre arbeid.

Med vennlig hilsen

Hildegunn T. Blindheim  
Administrerende direktør  
Offshore Norge

